

Posudek oponenta bakalářské práce

Autor práce: Marína Ryšánková

Název práce: Zkušenost koncentračního tábora v české a polské literatuře na příkladu tvorby Arnošta Lustiga a Tadeusze Borowského

Rok: 2020

Oponent práce: PhDr. Eugen Gál, PhD.

---

1. Formulace cílů a jejich naplnění

Autorka bakalářské práce sice jasně formulovala cíl práce, ale vzápětí už při bližší prezentaci zvoleného postupu píše, že: „Záměrně jsem vybrala povídky Sousto a Tma nemá stín. Ani jedna se sice neodehrává v koncentračním táboře, ale obě evokují pocity člověka před deportací do táborů a taktéž představují možnost, jak se vyrovnat s vlastním životem po táboře.“ Obdobně tomu je i u titulu *Modlitba pro Kateřinu Horowitzovou* a podle autorky práce i u třetí povídky Tadeusze Borowského. Právě v souvislosti s polským spisovatelem též hned v úvodu tvrdí, že „ve svých povídkách Rozloučení s Marií promítl taktéž vlastní zážitky, nebo příhody jiných vězňů, i když sám spisovatel tvrdil, že se v některých případech jedná pouze o fikci“, čímž sama zproblematizuje vztah *skutečnosti a fikce*, třebaže – chápu-li správně –, sama autorka usiluje o zachycení zkušenosti v koncentračním táboře (skutečnost) v literárních dílech (fikce). Je přitom problematická i samotná prezentace „nejzákladnějších společensko-historických fakt“ (s.9), která je dle mého názoru často spíše interpretací těchto fakt autorkou (např. „druhá světová ... otevřela dveře k nenávisti vůči Židům a ostatním rasám ...“ – s. 10). Úhrnem lze říct, že práci chybí jasně formulovaná metoda či kombinace metod, která by zřetelně strukturovala předložený text, a cíl práce je tak naplněn jen částečně.

2. Klady práce

Autorka přistupuje ke své práci s úctyhodným zájmem o poznání světa koncentračních táborů, o čemž svědčí výrazná expresivita řady výrazů, které při popisu nelidskosti používá. Autorka dokázala na základě vlastní četby i sekundární literatury zařadit autory do kontextů svých literatur, i do širší kategorie „holokaustové literatury“. Když se drží zavedených literárních termínů, je práce zřetelně strukturovaná (např s. 17 o narativních postupech a jinde). Občas používá i velmi moderní, ryze současná pozorování literární vědy, např. o (auto)terapeutické funkci literatury (či šířeji kultury). Autorka práce pracuje s aktuální sekundární literaturou (třebaže by měla použít rozhodně více polskojazyčné literatury).

3. Nedostatky práce

V práci je celá řada nepřesných, nedomyšlených formulací (např. *Němci* ve významu nacisté, v jiné větě mluví autorka sice o nacistech, kteří ovšem „svoji frustraci vůči vězňům nevzdali do poslední chvíle“ apod.) Vedle těchto závažnějších nedostatků v práci je mnoho gramatických i stylistických chyb.

Autorka na závěr své práce sice dochází k jakési komparaci obou autorů i jejich děl, ale i vzhledem k nejasně prezentovaným cílům práce má čtenář nakonec pocit, že něco tu nebylo dotaženo. Možná by práci prospělo, kdyby byla analyzovaná díla konfrontována s alespoň některými dalšími díly holokaustové literatury.

4. Otázky doporučené k rozpravě při obhajobě

Mé otázky pramení z výše uvedených výhrad k bakalářské práci.

1. Jaké literární metody (jen ve stručnosti) znáte, které z nich jste při práci použila, popř. jaký byl postup, kterého jste se při vypracování bakalářské práce držela?
2. V kapitole o Arnoštu Lustigovi píšete, že „Osvětím autor popsál jako moderní výraz pro peklo, které vytvořili lidé lidem.“ (s. 15) Mohla byste vyložit, jak tomu „peklu“ Lustig, popř. Vy rozuměl/rozumíte?
3. Život v koncentračním táboře Vám v dílech těchto dvou autorů přiblížila spíše dokumentární (historická, faktická) hodnota analyzovaných textů, nebo forma jejich podání? A proč?

5. Případné další vyjádření

6. Celkové hodnocení a klasifikace

- a) Práce **splňuje** požadavky standardně kladené na bakalářskou práci.
- b) **Doporučuji** práci k obhajobě.
- c) Navrhuji klasifikaci: **dobře**

Datum: 11. 6. 2020

Podpis: